

(อม.๓๐)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๘๙/๒๕๖๐
คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๑๓๖/๒๕๖๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๑๗ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายสุวิทย์ อ่อนหาตพอ ผู้คัดค้าน

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจริงหรือไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำสิงขร อำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้ผู้คัดค้านพ้นจากตำแหน่งในวันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย และห้ามมิให้ผู้คัดค้านดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙

ผู้คัดค้านได้รับหมายเรียกและสำเนาคำร้องโดยชอบแล้วไม่มาศาล กับไม่ยื่นคำคัดค้าน และคำให้การ

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว เห็นว่า คดีวินิจฉัยได้โดยไม่ต้องเรียกพยาน มาไต่สวน ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้คัดค้านได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหาร ส่วนตำบลถ้ำสิงขร อำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ และดำรงตำแหน่งดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน ผู้คัดค้านไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่ง ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้คัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลของการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้องแล้ว แต่ผู้คัดค้านเพิกเฉย

มีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้คัดค้านจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสาร ประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีเข้ารับตำแหน่ง หรือไม่ เห็นว่า ขณะผู้คัดค้าน ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถ้ำสิงขร พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ (๗) และประกาศคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ (๗) (ค) กำหนดให้เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้อง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ แต่ในระหว่างการพิจารณา ของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ร้องออกประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วย ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป โดยยกเลิก

ความใน (๕) (๖) และ (๗) ของข้อ ๔ ของประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๔ และไม่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาและเลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ที่ปรึกษาและเลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องอีกต่อไป ซึ่งประกาศของผู้ร้องดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๗) (๘) ประกอบมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับเช่นกฎหมาย จึงทำให้ผู้คัดค้านมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง ตามความในมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ อันเป็นองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๓๔ และมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งความผิดตามมาตรา ๑๑๙ มีโทษจำคุกและปรับอันเป็นโทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีถือว่า บทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ผู้คัดค้าน ซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดนั้นย่อมพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง ส่วนความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง อันเป็นบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลในการดำรงตำแหน่งทางการเมือง เมื่อประกาศของผู้ร้องไม่ได้กำหนดให้ ตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องอีกต่อไปแล้ว กรณีจึงไม่อาจบังคับตามบทบัญญัติข้อห้ามในส่วนนี้ได้ ปัญหาแม้ผู้คัดค้าน ไม่ยกขึ้นต่อสู้แต่เป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๘ วรรคสอง
พิพากษายกคำร้อง.

นายจักรกฤษ เจริญเลิศ

นายธีระ เบญจรัศมิ์โรจน์

นายรังสรรค์ กุลาเลิศ

นายอาเล็ก จรรยาทรัพย์กิจ

นายธนาพนธ์ ชวรุ่ง

นางสุรางคณา กมลละคร

นายภัทรศักดิ์ วรรณแสง

นายรังสรรค์ วิจิตรไกรสร

นายบุญไทย อิศราประทีปรัตน์